

РЕШЕНИЕ

№ 878

гр. София, 13.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-24, в публично заседание на седемнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Милена Богданова

при участието на секретаря Вяра Евг. Баева
като разгледа докладваното от Милена Богданова Търговско дело № 20211100901320 по описа за 2021 година

взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на „Л.Х.Г.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, р-н „Красна поляна“, ул.“****”, чрез адв.Д. Д., срещу „Г. С“ ЕООД ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, ул.“*****” представлявано от управителя Спас Тодоров, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 78 000лв., стойността на закупена медицинска апаратура, ведно със законната лихва за забава от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане и 7800лв. – неустойка за неизпълнение на сроковете за поддръжка, които суми се претендират по чл.55 ал.1 предл.трето от ЗЗД на отпаднало основание - развален на основание чл.87, ал.2, предл.второ от ЗЗД Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. Претендират се разноси.

Първоначално исковете са били предявени пред Софийски районен съд като частични, а именно за 15 600лв. и 1560лв. С молба от 03.06.2021г. на осн. чл.214 ал.1 от ГПК ищецът е направил увеличение на предявените частични искове до пълния им размер – 78 000лв., респ. 7800лв. С определение от 21.06.2021г. СРС е прекратил производството по гр.д.№21669/2021г. и го е изпратил по подсъдност на СГС.

В исковата си молба ищецът твърди, че между представляваното от него дружество и ответното на 03.12.2015г. е сключен договор за продажба на болнична апаратура, по силата на който ответникът се задължил да продаде и достави медицинска апаратура съгласно оферта GMS15-36/09.11.2015г. със сериен номер 110089 за сумата от 78 000лв. с ДДС, като в тази цена били включени разноските по доставка, монтаж, инсталация и обучение на персонала. Твърди, че апаратурата е била доставена и заплатена съгласно договорните клаузи. На 20.12.2016г. в гаранционния срок апаратът е бил предаден на представител на ответника за ремонт. Впоследствие отново се получили дефекти. Ищецът навежда доводи за скрити недостатъци на закупената вещ. Твърди, че повече от две години апаратурата не е в негово владение поради това, че е била изпратена за ремонт в САЩ и по този начин е бил лишен както от ползването, така и от платената продажна цена. На 11.08.2020г. изпратил покана до продавача, с която го канел да изпълни задължението си и му дал подходящ срок за това. С исковата си молба ищецът отправя изявление за разваляне на договора на

осн.чл.87 ал.2 ЗЗД и претендира последиците от това – възстановяване на платената по договора за продажба цена, като дадена на отпаднало основание.

На осн.чл.8 ал.2 от Договора ищецът претендира заплащане на уговорена договорна неустойка, дължима при неизпълнение на сроковете за поддръжка в размер на 7 800лв. Ищецът заявява, че към момента на предявяване на исковата молба вече интересът от използване на апаратурата е отпаднал. За доказване на своите твърдения ищецът е представил писмени доказателства, които моли да бъдат приети по делото, описани от т.1 до т.4 в ИМ, иска да бъде допуснат до разпит един свидетел за установяване на обстоятелствата, посочени в исковата молба.

В законовия срок е постъпил писмен отговор на исковата молба. Ответникът оспорва предявените искове като излага доводи за недопустимост и неоснователност. Оспорва твърденията на ищеца, че апаратурата е взета за ремонт в рамките на уговорения гаранционен срок. В този срок тя е била взета за извършване на профилактика, след което е била върната на купувача. Твърди, че ищцовото дружество е извършвало лабораторна и медицинска дейност с машината, за което е издавало касови бележки и фактури. Поддържа, че няма основание ищецът да иска разваляне на договора поради неизпълнение на задълженията от страна на ответника във връзка с гаранционното обслужване, тъй като апаратурата е била ползвана по предназначение. Твърди, че преклузивния срок за възникване на гаранционното задължение на ответника е бил изтекъл към момента на депозиране на исковата молба. Сочи, че началото на преклузивния срок е датата на извършване на доставката – м.февруари 2016г. и оттогава започва да тече шестмесечния давностен срок за предявяване на иск в случай на недостатъци на вещта. С оглед тези твърдения ответникът е направил възражение за изтекла погасителна давност. Прави възражение за изтекла погасителна давност за предявяване на иск за разваляне на договора поради неизпълнение. Иска отхвърляне на предявените искове и присъждане на разноски. Направени са доказателствени искания - да бъде допусната и назначена съдебна счетоводна експертиза с въпроси, поставени в писмения отговор на исковата молба.

Преписи от отговора на исковата молба и приложенията към нея са връчени на ищеца.

В законоустановения двуседмичен срок ищецът е упражнил правото си да депозира допълнителна искова молба. Оспорва твърденията на ответника като неоснователни. Сочи, че на 20.12.2016г. в рамките на уговорения гаранционен срок апаратът е бил предаден на представител на ответника за ремонт, съгласно договора за продажба този срок е 24 месеца, считано от датата на подписване на приемо-предавателния протокол и изтича през м.февруари 2018г. Позовава се на чл.9 ал.2 от договора във връзка с неизпълнение на задълженията на ответника - че най-дългия срок, в който продавачът се задължава да удовлетвори рекламацията за своя сметка и риск като достави съответната част /апарат от същия вид и качество е един месец и ако не може да бъде извършена заместваща доставка в посочения срок, в срока за рекламация продавачът възстановява на купувача платената цена по договора. Ищецът твърди, че три години е лишен от ползването на вещта, която изцяло е заплатил. Оспорва направените от ответника възражения за изтекла погасителна давност като развива подробни доводи. Направени са доказателствени искания за допускане и назначаване на съдебно-техническа експертиза със задачи, поставени в ДИМ. Възразява срещу допускане на ССЧЕ.

Депозиран е в законов срок отговор на допълнителната ИМ. Поддържат се идентични възражения и твърдения като с първоначалния отговор. Оспорват се изложените твърдения в допълнителната искова молба с подробни доводи. Направено е доказателствено искане за допускане разпит на един свидетел при режим на довеждане за установяване на посочените обстоятелства.

При така установеното, съдът намира следното.

Предявен е иск с правно основание чл.55 ал.1 предл.трето от ЗЗД - за връщане на сума, заплатена на отпаднало основание, а именно по развален на основание чл.87, ал.2,

предл.второ от ЗЗД Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. и иск по чл.92 от ЗЗД – заплащане на неустойка за неизпълнение на договора в срока за поддръжка.

Ищецът-купувач разваля договора без да дава срок за изпълнение вследствие причина, за която се твърди отговорност на продавача, тъй като поради забава на длъжника-продавач изпълнението е станало безполезно. Ищецът иска връщане на платената цена на отпаднало основание. В исковата молба и допълнителна такава се развиват и доводи относно отговорността на продавача по чл.195, вр. с чл.193 от ЗЗД.

Съдът намира за неоснователно направеното възражение от ответника за изтекла погасителна давност за разваляне на договора на основание чл.87 от ЗЗД, доколкото задълженията на ответника по него са били налице до февруари 2018г., т.е. договорът не е изпълнен единствено с продажбата и доставката на стоката, а е включвал и гаранционни задължения. В тази връзка не може да се счете, че правото на ищеца по чл.87, ал.5 от ЗЗД се е погасило към датата на завеждане на иска.

С Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. „Г.М. С“ ЕООД продава на „Л.Х.Г.“ ЕООД медицинска апаратура съгласно оферта GMS15-36/09.11.2015г., явяваща се неразделна част от договора-приложение №1. По делото е представена въпросната оферта, конкретизираща вешта, а и не се спори между страните, че продадената вещ представлява апарат Лувива /LUVIVA Advanced Cervical Cancer/ за ранна и неинвазивна диагностика на маточната шийка. По делото не беше представен протокол за предаване на вешта на купувача, но от Договор за наем от 14.01.2013г. между „Л.Х.Г.“ ЕООД като наемодател и „М.Ц.Н.Р. София“ ООД като наемател с приложения към него към 31.12.2016г. /макар и неподписани/ се установява, че такъв апарат е предаден на 10.02.2016г. на наемателя, поради което и с оглед липсата на оспорване за това от страна на ищеца съдът приема, че вешта е предадена на купувача най-късно на 10.02.2016г. и от който момент са започнали да текат сроковете относно отговорността на продавача за недостатъци в продадената вещ. Вешта, предмет на Договора за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. е заплатена изцяло от купувача „Л.Х.Г.“ ЕООД на продавача „Г.М. С“ ЕООД.

С оглед обстоятелството, че вешта е станала собственост на купувача-ищец към датата на сключване на договора, а именно от 03.12.2015г. същият е разполагал с всички права върху нея, вкл. да я отдава под наем. В Договора за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. при определяне на гаранционния срок е предвидено същият да е 24 месеца, считано от предаването /което е станало най-късно на 10.02.2016г./, като не е предвидено изрично вешта да се ползва от купувача, за да е валидна дадената гаранция, поради което съдът приема /а и не се спори между страните/, че продавачът-ответник е бил длъжен да осъществява гаранционното обслужване до 10.02.2018г. Видно от събраните доказателства /свидетелски показания, протоколи, експертиза/ това се е случило - продавачът е осъществявал редовно през периода 2016-2018г. гаранционното обслужване на вешта.

Сключеният Договор се квалифицира като търговска продажба, за който се прилага уредбата на чл.318-328 ТЗ, а за неуредени въпроси чл.183-213 от ЗЗД. Съгласно чл.193 ал.1 от ЗЗД продавачът отговаря, ако продадената вещ има недостатъци, които съществено намаляват нейната цена или нейната годност за обикновеното или за предвиденото в договора употребление. Тази отговорност на продавача е безвиновна. Задължение на купувача при продажбата е да прегледа стоката. При всички случаи обаче след откриване на недостатъци - явни или скрити, купувачът трябва незабавно да уведоми продавача за тях. Това правило е без изключение. Няма значение кога са открити недостатъците - веднага, тъй като са явни, или по-късно, като скрити и не са могли да бъдат забелязани веднага. Същественото в разпоредбата на [чл.194, ал.1 от ТЗ](#) е задължението за незабавно уведомяване, тъй като ако не е незабавно, тогава правата на купувача се преклудират. В същия смисъл е и [чл.324 от ТЗ](#) за преглед на стоката при търговска продажба. В процеса не се доказва наличието на изрични писмени уведомления /каквото задължение е поел купувачът в чл.9, ал.3 от договора между страните/ от страна на купувача-ищец за нито един случай, за който се твърди повреда на апарата. Доказа се уведомяване по телефон от страна на ползвателя на апарата /а именно МЦ“Надежда репродуктив София“ОД/, което е вид

уведомление, макар и не писмено и не от купувача. От показанията на свидетелката Соколова, които съдят кредитира, се установява, че: апаратът Лувива е бил предоставен преди април 2016г. под наем на МЦ“Надежда репродуктив София“ООД. През 2017г. апаратът е работил и е ползван по предназначение. Многократно на място е извършван ремонт на апарата - от „Г.М.-С“ ЕООД са идвали при повикване, когато е имало проблем с апарата. През 2018г. апаратът многократно се е развалял, но и е бил отремонтиран или на място или е бил взиман и впоследствие връщан - така до неопределен момент през 2018г., в който е бил взет и вече не е върнат. От 2018г. апаратът не се намира в медицинския център.

Според приетата по делото експертиза /работила с документите по делото и такива, предоставени от ищеца/ апаратът се е намирал в периода 10.02.2016г.-01.03.2018г. в „М.Ц.Н.Р. София“ ООД като според 10 броя протоколи, съставени в периода 24.03.2016г.-01.03.2018г. между „Л.Х.Г.“ ЕООД и „М.Ц.Н.Р. София“ ООД процесният апарат е дефектирал в различни моменти и е връщан на „Л.Х.Г.“ ЕООД за сервиз и ремонт.

От описаната фактическа обстановка се установява, че продавачът-ответник е изпълнил задължението си за продажба и предаване на процесния апарат, както и за обслужването му в гаранционния срок 10.02.2016г.-10.02.2018г. Основанието, на което ищецът е могъл да развали договора /в случай, че не е бил доволен от качеството на вещта/ е чл.195, ал.1 от ЗЗД, съгласно който в случаите, в които продавачът отговаря по [чл.193 от ЗЗД](#), купувачът може да върне вещта и да иска обратно цената заедно с разностите за продажбата, да задържи вещта и да иска намаляване на цената или да отстрани недостатъците за сметка на продавача. Първата от трите възможности предполага преустановяване на облигационната връзка между страните, а останалите две възможности са приложими при запазване на правоотношението. Доколкото продажбата на вещ с недостатъци представлява неизпълнение на договора за продажба от страна на продавача /неточно изпълнение по отношение качеството на вещта/, то преустановяването на облигационната връзка между страните се осъществява чрез разваляне на сключения между тях договор. Правото на купувача да върне на продавача вещта с недостатъци представлява всъщност упражняване на правото да развали едностранно договора за продажба. Касае се за един особен случай на приложение на установеното в общата разпоредба на [чл.87 от ЗЗД](#) право за разваляне на договорите поради неизпълнение, чиято специфика е единствено в това, че не се изисква неизпълнението да е виновно и не се предоставя подходящ срок за изпълнение. Съгласно [чл.197 от ЗЗД](#) исковете на купувача по чл.195 от ЗЗД, /ако са изпълнени условията по [чл.194 ЗЗД](#) за незабавно уведомяване/, се погасяват с изтичане на 6 месеца при продажба на движими вещи и крайният срок за предявяване на иска при всички случаи на недостатъци в купената движима вещ е 6 месеца от предаването на същата. Да се предаде продадената вещ - това е материално действие по изпълнение на договора. Съгласно т.3 ТР №54/23.06.1986г. ОСГК на ВС, исковете за обезщетение за недостатъци на вещта на договорно основание се погасяват с изтичането на сроковете по [чл. 197 ЗЗД](#) или гаранционни срокове, които са независими едни от други. Срокът започва да тече от предаването на вещта и изтича в определения от закона момент. Същото е разрешението и в ТР №88/28.02.1984г. ОСГК на ВС - давностният срок за погасяване на вземанията по договор за продажба на вещи по [чл. 197 ЗЗД](#) започва да тече от предаването на вещта и е независим от гаранционния срок за продажба на същата вещ, предвиден в договор между страните или нормативни документи.

Като не се е възползвал от възможността да върне вещта/развали договора по чл.195, ал.1 от ЗЗД, ищецът твърди разваляне на договора на общото основание – чл.87 от ЗЗД. За разваляне обаче по този ред се изисква виновно поведение от страна на длъжника-продавач, а именно същият да не изпълни свое задължение по причина, за която отговаря. Настоящият състав счита, че в случая не се доказва виновно поведение от страна на „Г.М. С“ ЕООД по Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. Както беше посочено вече, дружеството-продавач е изпълнило задълженията си по договора – прехвърлило е и предало уговореното, осъществило е гаранционно обслужване в срока на гаранцията. Обстоятелството, че вещта е била многократно ремонтирана в срока на гаранцията не води

до вина на продавача, чието задължение за гаранционни ремонти е било изпълнявано стриктно и многократно. Видно от установеното от вещото лице относно съставяните протоколи между „Л.Х.Г.“ ЕООД и „М.Ц.Н.Р. София“ ООД за възникнали дефекти в процесният апарат, в периода 10 февруари 2016г. /датата на предаване на вещта/ - 10 август 2016г. /датата, до която вещта е могла да бъде върната на продавача на основание чл.195 от ЗЗД и да се претендира връщане на цената/ купувачът-ищец вече е знаел за дефектите във вещта, но въпреки това не се е възползвал от правото си да върне същата и да иска обратно цената, а е предпочел да я задържи и да продължи да се възползва от гаранционните си права по договора. Разграничението на двата вида отговорности - отговорността на продавача за продадени вещи с недостатъци, съществували към момента на продажбата и гаранционната отговорност, както и обемът на тези отговорности и сроковете при които се погасяват е направено, както вече се посочи в [ТР № 88 от 28.02.1984 г.](#) на ОСГК на ВС. В същото ясно е прието, че гаранционната отговорност не се покрива със законната отговорност, че те възникват при различен фактически състав и при застъпване на гаранционната отговорност на продавача, купувачът може да избира възможността на единия или другия режим, но той не може да търси правата си едновременно въз основа на двете отговорности. Избирайки да се възползва от правото си на гаранционно обслужване, купувачът-ищец не може да търси отговорността по чл.195 от ЗЗД, още по-малко отговорността по чл.87, ал.2, предл.второ от ЗЗД. Последната отговорност изисква изпълнението на задълженията на продавача по негова вина /забава/ да е станало безполезно за купувача. Такава забава от страна на продавача-ответник не се установява от събраните доказателства. Периодите, в които вещта не е била на разположение на купувача не могат да се тълкуват като забава на продавача доколкото същият е изпълнявал задължението си да ремонтира вещта в гаранционния срок. Освен това обстоятелството, че вещта в момента се намира в държане на ответника /по негово признание/ също не може да води до вина на последния, доколкото същият явно е получил вещта с цел да я поправи и изразява готовност да я предаде незабавно на ищеца в изправно състояние, като последният не доказва да е правил опити да получи същата. Твърдението за отправена на 11.08.2020г. покана от страна на ищеца до ответника не се доказва – приложената към исковата молба покана за доброволно изпълнение на първо място не носи дата, а приложената към нея обратна разписка носи дата 14.08.2020г. и е с подател Г.М. С ЕООД /а не ищеца/ и получател М.Ц.Н.Р. София ООД /а не ответника/.

По горните съображения искът за връщане на продажната цена на основание отпаднало основание – развален договор, следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Искът за заплащане на неустойка за неизпълнение на сроковете за поддръжка също следва да бъде отхвърлен. Таково неизпълнение не се установи.

В чл.9 от Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г. са предвидени задълженията на продавача за поддръжка на вещта в гаранционния срок. Въпреки, че ищецът не доказва да е правил рекламации по предвидения в договора ред /писмено уведомяване на продавача за установени дефекти с посочване на номера на апарата, основанийето за рекламацията, конкретното искане, съставянето на рекламационни протоколи/, както от извършената експертиза, така и от свидетелските показания се установи, че продавачът е реагирал многократно и при всяко обаждане, ремонтирайки вещта. От приетите в процеса доказателства не се доказва безспорно колко дни апаратът е престоял при продавача /с оглед липсата на рекламационни протоколи, от които да е видно кога продавачът е взел вещта за ремонт и кога е върнал същата/, за да може да бъде изчислена претендираната на основание чл.8, ал.2 от договора неустойка. Посочените в експертизата периоди, в които вещта не е била на разположение на ползвателя „М.Ц.Н.Р. София“ ООД са изведени единствено от документи, не носещи подписа на продавача-ответник, каквато е целта на рекламационните протоколи, предвидени да бъдат съставяни в договора с цел установяване на дефектите на стоката.

Съобразно изхода на спора ищецът следва да заплати сторените от ответника разноски в размер на 3700лв., от които 3000лв. за адвокатско възнаграждение и 700лв. възнаграждение за вещо лице.

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Л.Х.Г.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, р-н „Красна поляна“, ул.“***** срещу „Г. С“ ЕООД ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.София, ул.“***** иск за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 78 000лв. стойността на закупена медицинска апаратура /на осн.развален на основание чл.87, ал.2, предл.второ от ЗЗД Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г./, претендирана на отпаднало основание по чл.55 ал.1 пр.3 ЗЗД, ведно със законната лихва за забава от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Л.Х.Г.“ЕООД, ЕИК *****, гр.София, р-н „Красна поляна“, ул.“***** срещу „Г. С“ ЕООД ЕИК *****, гр.София, ул.“***** иск за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 7 800лв. неустойка за неизпълнение на сроковете за поддръжка, претендирана по Договор за продажба на болнична апаратура от 03.12.2015г., ведно със законната лихва за забава от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА на осн.чл.78 ал.3 от ГПК „Л.Х.Г.“ЕООД, ЕИК *****, гр.София, р-н „Красна поляна“, ул.“***** да заплати на „Г. С“ ЕООД ЕИК *****, гр.София, ул.“***** сторените разноски в общ размер на 3700лв.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____